

4

Herdenking van koning Harald V van Noorwegen

Herdenking van koning Harald V van Noorwegen

Aan de orde is **de herdenking van koning Harald V van Noorwegen**.

De voorzitter:

Ik heropen de vergadering. Aan de orde is de herdenking van koning Harald V van Noorwegen. Ik verzoek de leden en alle overige aanwezigen in de zaal en op de publieke tribune die daartoe in de gelegenheid zijn om te gaan staan.

Collega's. Vandaag gedenken wij Zijne Majesteit Koning Harald V. Wij doen dat in aanwezigheid van de ambassadeur van Noorwegen, Zijne Excellentie Erling Rimestad. Welcome, your excellency.

Vrijdag 28 augustus bereikte ons het droeve bericht van het overlijden op 89-jarige leeftijd van Zijne Majesteit Koning Harald V. Ruim 35 jaar was hij de zeer geliefde koning van Noorwegen. Toen Harald 3 jaar oud was, brak de Tweede Wereldoorlog uit. Om die reden bracht hij een deel van zijn jeugd door in de Verenigde Staten. De waarde die hij zijn hele leven hechtte aan de basiswaarden van democratie, vrijheid en gelijkheid, komt voort uit die ervaring.

Toen hij in 1991 zijn vader opvolgde, voerde hij al snel hervormingen door. Zo zorgde hij ervoor dat de troonsopvolging ook mogelijk werd langs de vrouwelijke lijn. Hij was open, betrokken en toegankelijk. Bovendien was hij de koning van alle Noren. In 2016 ging een toespraak viraal waarin hij over het moderne Noorwegen zei: "Noren zijn meisjes die van meisjes houden, jongens die van jongens houden en jongens en meisjes die van elkaar houden. Noren geloven in God, in Allah, in het universum en in niets. Noorwegen, dat bent u. Noorwegen, dat zijn wij."

Op de 18de verjaardag van zijn kleindochter Ingrid Alexandra adviseerde hij haar zichzelf te blijven en erop te vertrouwen dat dat altijd genoeg zal zijn. Zelf gaf hij toen al lang invulling aan die woorden, zowel als koning als in de jaren daarvoor. Hij zette er zelfs het koningschap voor op het spel, toen hij zijn vader voor de keus stelde: mogen trouwen met de vrouw van wie hij hield of het einde van het Noorse koningshuis. Harald bleef zichzelf en dat was genoeg.

De laatste jaren vormden een turbulente periode voor de Noorse koninklijke familie. De populariteit van koning Harald en koningin Sonja bleef al die tijd onverminderd hoog. Afstand doen van de troon was voor hem nooit aan de orde. Toen hij daar een keer naar werd gevraagd, zei hij: "Ik heb een eed afgelegd aan het Noorse parlement en die is voor het leven."

Het leven van koning Harald stond in het teken van een ongekennde toewijding. Met hart en ziel zette hij zich in voor Noorwegen en het Noorse volk. "Alt for Norge" was zijn motto. Hij leefde ernaar en hij leefde het voor. Alles voor Noorwegen. De indrukwekkende manier waarop hij onver-

moeibaar, standvastig en met toewijding invulling gaf aan zijn taak zal altijd herinnerd blijven.

Namens alle leden van de Staten-Generaal hebben Tweede Kamervoorzitter Thom van Campen en ik een brief gestuurd naar onze collega's van het Noorse parlement, waarin wij hun alle sterkte toewensen. We zijn in gedachten bij de koninklijke familie en bij het Noorse volk.

Ik verzoek eenieder om een moment stilte in acht te nemen.

(De aanwezigen nemen enkele ogenblikken stilte in acht.)

De voorzitter:

Dank u wel.

Na de herdenking van oud-collega Witteman is er gelegenheid ook de Noorse ambassadeur te condoleren.